

REPORTATGE

AUTOBUSOS URBANS DE MATARO

MÉS VAL ANAR A PEU

A punt de fer tap. (Foto: S. Carreras)

Anar amb autobús, si no arribes a l'hora a la parada o no n'ets client habitual, d'aquells que cada dia agafen el mateix autobús a la mateixa hora, per anar allà mateix, no val pas la pena. Si t'has d'estar mitja hora per anar del Parc a l'Estació o tres quarts per baixar de Rocafonda a la Plaça de Santa Anna, més val fer el camí a peu o aturar un taxi, si tanta pressa hi ha.

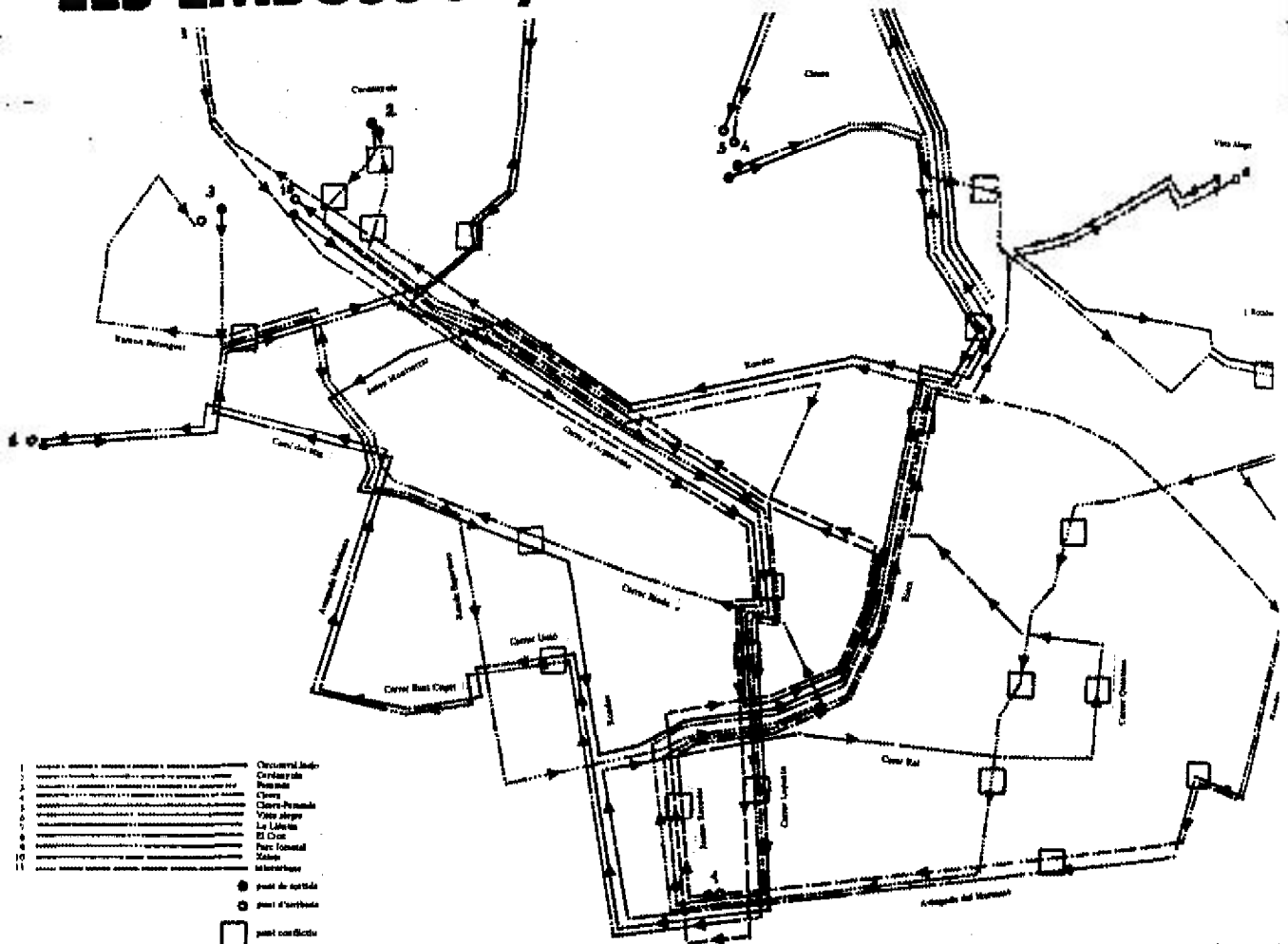
EL MARESME intenta avui esbrinar aquest afer. Joan Jubany us ofereix aquest reportatge.

Són quarts de tres de dimarts d'aquesta mateixa setmana. Havent dinat. No és hora de gaire trànsit i penso que bé podria baixar des de Rocafonda, on sóc, fins a la redacció de EL MARESME. M'adreço, doncs, a la parada no assenyalsada que una veïna em diu que hi ha a la mateixa cruïlla entre el carrer El Salvador i l'Av. del Perú. Hi arribo a tres quarts en punt i pregunto a una senyora d'uns cinquanta anys a quina hora passa el meu autobús. "No trigarà gaire", em diu. M'espero..... i tot esperant se m'hi fan les

tres toques. Començo llavors a preguntar a tot déu que passa. Un home que acaba d'arribar amb cotxe em contesta: "No en tinc ni idea". Una dona que empeny un cotxe amb una criatura de mesos, em fa: "Ail no ho sé perquè no l'he agafat mai". Una velleta que volta els seixanta em respon: "No li ho puc dir perquè jo visc a Rocafonda". Toca ferrol però si és allà mateix! Una parella que s'acosta em despatxa amb un "no t'ho podem dir, el d'allà baix passa a dos quarts". (Passaria, però, al cap de

no més de cinc minuts). Una mare que va amb el seu fill de tres anys agafat de la mà, encara em diu: "Ho sento, no ho sé pas". Finalment una senyora que traspassa els seixanta-cinc i que va amb la seva filla de quaranta fets, tota preocupada per la meua situació, contesta la meua pregunta: "De cert no ho sé però..... Pedritol! Tu saps a quina hora passa l'autobús?". El noi d'uns quinze anys, es mira el rellotge i m'assegura: "a dos quarts de quatre". Encara no havien girat la cara que ja tenia l'autobús al da-

ELS EMBUSSOS, CARRER PER CARRER

Per què els autobusos han de passar tant de tant en tant? Per què, encara quan hi vas a cavall els han d'aguantar aquell pas de tortuga que porten? Per posar un exemple, l'autobús de Circumval·lació, si tot va bé, té programada una velocitat mitja de 8'6 quilòmetres per hora. No es pot, doncs, tenir pas pressa.

I tot això, a sant de què? Una de les raons, no pas l'única però sí la que més embarassa i poca cosa podrem arreglar sense esbandir-la, és que a Mataró a tothom li agrada anar, com qui diu, amb el cotxe al cul. Sembla que no hi hagi res a fer. Hem de caminar asseguts: asseguts davant el volant quan anem cada dia a treballar o en tornem; asseguts al seient del cotxe per acompanyar els nostres fills a l'escola, encara que sigui a la cantonada del carrer de casa; asseguts fins i tot, per què no?, per sortir a passejar.

Els carrers de Mataró -la ciutat espanyola que té més rodes per cap- ens han esdevingut estrets estrets i malgirbats. (I tant bé que anaven per fer tombs agafats de la mà!). Ara ens vénen a ser com embuts: hi entrem sense entrebancs i en sortim quan Déu vol. Mentre hi fem cua endropits o exaltats dins el cotxe, fins i tot els vianants ens passen al davant.

I el servei d'autobusos queda escanyat, naturalment.

Aquests són, segons una enquesta realitzada als mateixos conductors del transport públic, els punts que obstaculitzen una circulació, si no àgil, almenys continuada:

- Carrer Major, per l'aparcament a banda i banda davant la Discoteca Harley.

- A la Plaça Gatassa, moltes vegades s'hi fa difícil girar perquè els turismes no respecten la parada de l'autobús.

- Al carrer Gatassa, des del carrer Fontasanta fins a l'Església, per aparcaments també a banda i banda. L'aparcament a ambdós costats, obstaculitza també el trànsit pels següents carrers: Salessians, Maragall, Rosselló, Ramon Berenguer, Alvarez Buhilla, Biada (entre Pizarro i Rda. Alfons XII), Ntra. Sra. de l'Esperança, Rierot i Hospitalet.

- A l'Av. del Maresme, l'acumulació de cotxes des de la Seat fins al carrer Sant Pere, fa difícil de passar.

- Degut a la presència d'escoles i al costum de deixar els nens a la porta, a les hores d'entrar i sortir del col·legi el trànsit queda escanyat als carrers: d'Argentina, Sant Rafael, Sant Pere, La Riera, l'Av. de la Generalitat i Avila.

- Als carrers del Prat i Unió, el tràfic industrial també arriba a paraitzar la circulació.

- A la plaça Joaquim Blume, lloc de pas obligat per anar a Cirera i tornar-ne i punt de confluència dels carrers Torner i Carles Padrós, (aquest enllaça amb la barriada de Molins), la densitat del trànsit obliga sovint a aturar-se.

- Finalment cal esmentar els embussos crònics del carrer Lepanto davant de la Clínica i de Correus.

vant. Faltaven tres minuts per un quart. Es a dir, ningú no sabia de què anava això de l'horari.

Pujo. Comptant-m'hi jo, érem nou passatgers. Al carrer Alvarez Buhilla n'arreglegarem dos més, i a la Discosa, i fins a la presó, en vam quedar tres de comptats. Vaig arribar al meu destí a dos quarts de quatre. Total: vint-i-set minuts d'espera i divuit d'anar a cavall per arribar on, anant a peu i sense cansar-me, hagués tardat just un quart.

Com a cosa curiosa diré que mentre als nassos del xofer hi ha un cartell que diu "No conversar con el conductor", al darrera d'aquest n'hi havia un altre de manuscric que deia el següent: "EXCURSION A-AMPURIA. BRAVA EL DIA-14-JUNIO HORAS 6 PRECIO 300 PT. POR. PLAZAS-PARA INFORMACION. EL. CHOFER. DEL. AUTOBUS. DE. VISTA.ALEGRE" (sic).

UNA EMPRESA:
TRAMVIA DE MATARO A
ARGENTONA, S.A.
(TRANMA, S.A.)

TRANMA, S.A. va ser la primera empresa, i durant llargs anys l'única, a dedicar-se a l'explotació del transport públic a Mataró. Es la propietària de la majoria de línies i certament de totes les més concorregudes. Tos els seus autobusos van a petar, tard o d'hora, a la Rambla. Les caravanes de tres i quatre autobusos que de tant en tant s'enfilen Riera amunt són seus.

TRANMA, S.A. ocupa 43 treballadors, segons fonts de la mateixa empresa, i utilitza 9 autobusos per al servei estrictament urbà i 8 per a l'interurbà. Els preus del bitllet són: ordinari, 12 pessetes; nocturn, 13; i festius, 14. També fa abonaments de 248 pessetes per 24 viatges.

Segons la companyia de Tramvies, durant el dia només es poden aprofitar les hores que van des de les 7 a 9 del matí, de 2/4 de 12 a les 3 del migdia, i de 6 a 9 del vespre. "La resta són hores mortes, ens diuen; i afegeixen: "cal destacar el poc nombre de passatgers que es transporten els dies de festa, sobretot al matí".

No ens han sabut dir el promig diari de recaptació perquè, ens comuniquen, "la recaptació d'un conductor durant la seva jornada laboral depèn dels dies i dels serveis". Endevinem, però, que la seva bossa serà bastant més inflada que la de l'altra companyia perquè els seus

Quel poble ho decideixi (Foto: S. Carreras)

autobusos carregen i descarreguen els passatgers al cor de la ciutat. De totes maneres, troben escassos els guanys: "En l'actualitat el servei de transports públics de passatgers, -afirmen-, és deficitari ja que d'alguns anys ençà s'ha produït una baixa de passatgers com a conseqüència de l'increment dels cotxes privats i els augments de preus no han cobert les puges de les despeses d'explotació (recanvis, material, etc.) i dels jornals dels treballadors. Vegem com a exemple la comparació de la proporció d'augments de les tarifes i dels jornals: entre aquests han pujat des de l'any 1965 -data de la inauguració dels serveis urbans- fins ara un 2.300 per cent, els bitllets sols han pujat un 600 per cent els dies feiners i un 366 per cent els festius".

Preguntats els responsables de la companyia sobre per què no posen indicadors del trajecte i de l'horari a les parades la seva resposta ha estat clara: "Ja n'hi havíem posat, però van ser arrencats".

L'ATRA: AUTOBUSOS CARREÑO

L'empresa del Sr. Carreño explota les línies de Vista Alegre, La Llàntia, El Cros i Parc Forestal.

Per a la realització d'aquests serveis, utilitza cinc autobusos de setanta places cadascun i don feina a dotze treballadors ocupats de la següent manera: sis conductors fixos; un altre per als relleus, un inspector, un rentacotxes, un mecànic, un ajudant i un escriptor.

Els preus del bitllet d'aquestes línies són els més cars de tots: 13 pessetes els dies de cada dia; 14; però des de les nou del vespre; i 15 els dies de festa.

Cada línia fa un promig de 700 passatgers diaris. La de la Llàntia, però, és la més concorreguda. Després vénen, per aquest ordre, les de Vista Alegre i el Cros i, finalment, la del Parc Forestal.

"Aquesta última línia és totalment deficitària", ens informa el Sr. Carreño, i ens ho demostra ensenyant-nos el full de taquilla del dia 6 del mes passat. Es van fer, de calaix, només 640,- pessetes durant tot el dia. "Les altres línies solen fer un promig de 2.500 pts. diàries per conductor", és a dir, 5.000 ptes. de recaptació durant tota la jornada.

"Aquesta minsa rendabilitat, afegeix el Sr. Carreño, és deguda principalment a la gran quantitat de gent en atur, que fa que no hi hagi pressa per traslladar-se d'una banda a l'altra de la ciutat, i al fet que tothom va en cotxe, la qual cosa impedeix un transport públic àgil i puntual".

Cal assenyalar també que el Sr. Carraño es queixa que "els viatgers procedents de Vista Alegre i la Llàntia no poden fer parada a l'Estació mateix sinó que ho han de fer uns dos-cents metres més enllà, el capdell del carrer Cooperativa, cosa que perjudica els habitants d'aquells barris i d'una manera especial els dies de pluja". El meu interlocutor atribueix aquest greuge als ciutadans d'ambdós barris perifèrics al monopoli que sembla ostentar la Companyia de Tramvies en els puns claus, llegeixi's de més tràfec de persones, de la ciutat.

LA POSICIO DE L'AJUNTAMENT QUE TRII EL POBLE

De dijous passat en quinze, el responsable del trànsit al consistori, Antoni Molina, es reuní amb representants de les Associacions de veïns i de les empreses explotadores del transport públic a Mataró.

Tots ells estaven convençuts de la irracionalitat de les actuals línies d'autobusos i de com tothom tendeix a traslladar-se amb cotxes particulars encara que els infrutilitzi. (S'ha comprovat que a les hores de gran trànsit, quan la filera de cotxes es converteix en un llarguíssim tap al mig del carrer, a cada cotxe privat només hi van, de promig, 1,3 persones).

Segons els uns, haviés de fer servir el cotxe perquè no et pots refiar del transport públic. Segons els altres, no et pots refiar de l'autobús perquè els turismes li fan la trabanqueta tothora fins i tot l'arriben a encaixonar. A la fi va quedar clar que era un peix que es mossegava la cua i que una cosa és certa: no es pot circular tranquil i s'hi ha de trobar una solució.

Antoni Molina manifestà llavors que a l'Ajuntament no eren partidaris ni d'enganxar pedaçs arreglant un carrer per desgavellar-ne un altre ni de treure's ells de la màniga un nou projecte pretesa-

ment ideal i imposar-lo a la ciutat. Manifestà que a través de les Associacions de Veïns i dels Consells de barri que crearia l'Ajuntament s'obriria un debat públic per tal que a partir de les bases populars de tots els barris s'elabori una nova planificació racional i popular tant del transport públic com del trànsit privat.

PELS AUTOBUSOS MATARÓ, CIUTAT TALLADA DE MIG A MIG

La xarxa urbana de servei de transport públic de passatgers, lluny de ser una teranyina estesa arreu que faciliti i fomenti la comunicació entre els barris, és un ganivet que talla Mataró pel bell mig, per la mateixa Riera.

Cerdanyola, Peramàs, Pla d'en Boet i La Llàntia, a una banda; Vista Alegre, Rocafonda, El Palau, l'Escorxador, Sant Simó i l'Havana, a l'altra. Només Cirera, que està aixarrancada enmig mateix del full del ganivet, té comunicació amb tots dos trossos de ciutat. Això sí, el planificador ha tingut cura de no barrejar la roba i el barri cometa amb un autobús diferent per a cada banda.

El tallant puja Rambla amunt (Foto: S. Carreras)

Si vols anar a Cerdanyola al Cine Núria, o de la Llàntia al Velòdrom, si vius al Pla d'en Boet i treballes a Can Gassol, has d'agafar dos autobusos. Igualment, si t'estàs a Vista Alegre, al Palau o a l'Havana, has de fer transbord per anar a veure els amics de la Llàntia, el Cine a Cerdanyola o el metge a l'ambulatori del Camí del Mig.

Però els obstacles a la comuni-

cació no s'acaben aquí. A vegades la tornada surt doblement cara en pessetes i molt més encara en temps malaguanyat. En cosa de cinc minuts, l'autobús et pot portar de qualsevol barri del Nord-Est de la ciutat a la platja de Sant Simó, però necessitaràs ben bé mitja hora i pagar el doble sense baixar de l'autobús per tornar a casa.

A més de tot això, si no ets com qui diu abonat a un autobús determinat, estàs força ben posat. Ni totes les parades estan assenyalades com cal ni les que ho estan t'expliquen per on passa l'autobús ni quan passa. T'has d'esperar, doncs, fins que n'arriba un per si et convé.

I quan hi has pujat, la lentitud. Les causes d'aquesta enutjosa lentitud que arriba a fer inútil el servei que s'ofereix, (recorreguts curts i a poc a poc), són diversos. La principal és sens dubte la dels embussos provocats per la gran densitat de trànsit que ens acorralla i perquè tots volem aparcar, ni que sigui a la vorera o al mig del carrer, a la porta de casa. Aquest problema ja el comentem a part.

Una altra raó és la desproporció que hi ha entre els nostres carrers i els autobusos. Hi ha massa autobusos per a carrers tan estrets com els

d'aquí. Llavors, costa de girar i qualsevol vehicle, per petit que sigui, és prou per a impedir el pas de l'autobús. Per què no pensar a fer servir microbusos que podrien passar més sovint i més lleugerament?

Finalment encara hem d'afegir i les raons de la lentitud la pluriocupació dels conductors, els quals haurien de fer, alhora, la feina de cobrador.

Xarxa de Biblioteques Diputació de Barcelona

Evidentment, si cobren no poden pas engegar el cotxe.

Si a l'anàlisi dels autobusos ens veiem tots plegats contribuint a minvar les possibilitats de fer una ciutat transitable amb la potenciació del servei públic a passatgers, aquí no podem deixar de dir que

els planificadors de l'actual xarxa de línies sembla que hagin pensat a dividir la ciutat enlloc d'afavorir la convivència de tots amb tots, i que les mateixes companyies propietaries del servei que comentem semblen també procurar la seva pròpia ruïna perquè, estalviant per-

sonal a base de treure al carrer pocs cotxes grossos i espaiats enlloc de molts de petits i sovintejats, i adjudicant a un home la feina de dos, contribueixen, i no pas poc, a agreujar la ineficàcia del servei que pretenen oferir.

JOAN JUBANY

Agenda

LINIA n.1 CIRCUMVAL·LACIO

HORARI: de 6'30 a 22'- hores, cada 30 minuts.

ITINERARI: Plaça Biada, Avda del Maresme, Avda Jaume Recoder, Camí Real, La Rambla, Pl. Santa Anna, La Riera, Avda de la Generalitat, Pl. Espanya, Rda. Alfons X el Savi, Pl. Federico Mayo, Rda. Cervantes, Camí Real, C. Navarro, Avda. del Maresme, C. Sant Onofre, C. Sant Felicià, Avda. del Maresme i Plaça Biada.

LINIA n.2 CERDANYOLA (només els dies feiners)

HORARI: de 6'15 a 22'- hores, cada 40 minuts.

ITINERARI:

ANADA: Plaça Gatassa, C. Gatassa, Avda. Puig i Cadafalch, Pl. Granollers, Rda. Carles III, C. Sant Isidor, C. Sant Rafael, Pl. dels Caiguts, C. Montserrat, C. Lepanto, Avda. del Maresme i Plaça Biada.

TORNADA: Plaça Biada, Avda. del Maresme, Avda. Jaume Recoder, Camí Real, La Rambla, Plaça Santa Anna, La Riera, Avda. de la Generalitat, Pl. Espanya, Rda. Carles III, Pl. Granollers, Avda. Puig i Cadafalch, C. Major, C. Les Agudes i Plaça Gatassa.

LINIA n.3 PERAMAS

HORARI: de 6'15 a 22'- hores, cada 15 minuts.

ITINERARI: Pl. Vives i Tutó, C. València, Passeig Ramon Berenguer, Avda. Gatassa, Pl. Alcalde Serra Xifra, Camí del Mig, Rda. Espartero, Camí Real, La Rambla, Pl. Santa Anna, C. Santa Teresa, Plaça dels Caiguts, C. Sant Benet, C. Biada, Camí del Mig, Pl. Alcalde Serra Xifra,

Avda. Gatassa, Passeig Ramon Berenguer, Rda. Exterior, C. Ludovic, i Plaça Vives i Tutó.

LINIA n.4 CIRERA

HORARI: de 6'20 a 22'- hores, cada 20 minuts

ITINERARI: Ronda 18 de juliol, Rda. Dr. Ferrán, Avda del Velòdrom, c. Avila, Riera de Cirera, passeig Desvió, Passeig dels Molins, Avda. d'Amèrica, Avda. del Perú, c. Alvarez Buhilla, Rda. Pintor Rafael Estrany, Carretera de Mata, pl. Madrid, C. Rierot, C. Sant Bonaventura, C. Hospital, C. Sant Pere, C. Sant Onofre, C. Sant Felicià, Avda. del Maresme, Plaça Biada, Avda. del Maresme, Avda. Jaume Recoder, Camí Real, La Rambla, Pl. Santa Anna, La Riera, Avda. Del la Generalitat, Pl. Espanya, Passeig Carles Padrós, Pl. Joaquim Blume, Avda. del Velòdrom, Carretera de Cirera, C. Cáceres i Rda 18 de juliol.

LINIA n.5 CIRERA-PERAMAS

HORARI: de 6'40 a 22'- hores, cada 40 minuts.

ITINERARI: Ronda 18 de juliol, Rda. Ferrán, Avda. del Velòdrom, pl. Joaquim Blume, Passeig Carles Padrós, Pl. Espanya, Rda. Carles III, Pl. Granollers, Avda. Puig i Cadafalch, C. Josep Montserrat Cuadrada, Avda. Gatassa, Camí del Mig, Rda. Alfonso XII, Camí Real, La Rambla, Pl. Santa Anna, La Riera, Avda. de la Generalitat, Pl. Espanya, Passeig Carles Padrós, Avda. del Velòdrom, Carretera de Cirera, C. Toledo, i Rda. 18 juliol.

LINIA n.6 VISTA ALEGRE

HORARI: de 7 a 22'30, cada 40 minuts.

ITINERARI: Plaça de Vista Alegre, Rda. Sant Oleguer, C. Ntra. Sra. de l'Esperança, Pg. del Desvió, pg. dels Molins, C. El Salvador, C. Alvarez Buhilla, Rda. Pintor Rafael Estrany, carretera de Mata, Avda. d'Amèrica, Rda. Cervantes, Camí Real, C. Navarro, Avda. del Maresme, Rda. Barceló, Camí Real, C. del Prat, C. Puigblanc, C. Mn. Cinto Verdaguer, Muralla dels Genovesos, Pl. dels Bous, Avda. de la Generalitat, Pl. d'Espanya, pg. Carles Padrós, C. Ntra. Sra. de l'Esperança, Rda. St. Oleguer i plaça de Vista Alegre.

LINIA n.7 LA LLANTIA

HORARI: de 7 a 22'30 hores, cada 40 minuts.

ITINERARI: C. Galícia, C. Maragall, C. Salesians, Avda. Puig i Cadafalch, C. Isern, C. Sant Rafael, Pl. dels Caiguts, C. Montserrat, c. Lepanto, Avda. del Maresme, Rda. Barceló, Rda. Algons XII, C. Unió, Rda. Espartero, C. Sant Cugat, Avda. Meridiana, Pl. Alcalde Serra Xifra, Camí del Mig, C. Jocs Olímpics, C. Estadi, pg. Ramon Berenguer, C. Maragall i C. Galícia.

LINIA n.8 EL CROS-PL. CAIGUTS

HORARI: de 7 a 20'- hores, cada 40 minuts.

ITINERARI: El Cros, Camí del Mig, C. Estadi, Pg. Tamon Berenguer, Avda. Puig i Cadafalch, Pl. Granollers, C. Isern, C. Sant Rafael, Pl. dels Caiguts, C. Montserrat, C. Lepanto, Avda. Del Maresme, Rda. Barceló, Rda. Alfons XII, C. Unió, Rda. Espartero, C. Sant Cugat, Av. Meridiana, Pl. Alcalde Serra i Camí del Mig fins al Cros.

LINIA n.9 PARC FORESTAL
HORARI: Dissabte de 15 a 20 ho-

res, cada 30 minuts, festius de 10 a 20 hores, cada 30 minuts.

ITINERARI: De la plaça Joaquim Blume al Parc Forestal per la carretera de Cirera. Torna pel mateix lloc.

SERVEIS INTERURBANS-URBANS

De Mataró a: Argentonà, Canyamars, Granollers, Orrius.

ITINERARI:

ANADA: Plaça Biada, Avda del Maresme, Avda. Jaume Recoder, Camí Real, La Rambla, Pl. Santa Anna, La Riera, C. d'Argentonà, C. Isern, Avda. Puig i Cadafalch i carretera d'Argentonà per on se'guix fins el seu destí.

TORNADA: carretera d'Argentonà, Avda. Puig i Cadafalch, Pl. Granollers, C. Isern, C. Sant Rafael, Pl. Dels Caiguts, C. Montserrat, C. Lepanto, Avda. del Maresme, i Plaça Biada.

XALETS (Només els dies feiners)

HORARI: de 5'40 a 10'- de 12'- a 14'30 i de 17'30 a 20'15 hores, cada 30 minuts.

ANADA: Pl. Isla Cristina, Avda Puig i Cadafalch, Pl. Granollers, C. Isern, C. Sant Rafael, Pl. Dels Caiguts, C. Montserrat, Camí Real, La Rambla i Plaça Santa Anna.

TORNADA: Pl. Santa Anna, La Riera, C. d'Argentonà, C. Isern, Avda. Puig i Cadafalch i Pl. Isla Cristina.

Si vostè vol aprendre de conduir i no té possibilitat d'esmerçar-hi molt de temps, sàpiga que

AUTO-ESCOLA MARESME

Sant Isidor, 3

Tel. 796 51 51

l'anirà a buscar i acompanyar al seu domicili particular o professional